

Guide til anerkendelse af udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer inden for de lovregulerede erhverv

April 2010

**Styrelsen for
International
Uddannelse**
Fiolstræde 44
1171 København K
Tel 3395 7000
Fax 3395 7001
Email: iu@iu.dk
Hjemmeside:
www.iu.dk
CVR nr.: 11 85 20 25

1. Indledning	4
2. Hvis du er EU/EØS-statsborger	6
2.1. Etablering efter EU-regler	7
Her ansøger du om autorisation.....	7
Hvordan søger du om autorisation efter EU-regler	7
Ansøgningsbrev og ansøgningseskema.....	7
Hvilke dokumenter skal vedlægges.....	7
Formelle krav til dokumentation	8
Dokumenters ægthed.....	9
Koster det noget?.....	10
Hvem behandler ansøgningen?	10
Hvor lang tid tager det?	10
Afgørelsen	10
Klage	11
Sprogkrav	12
Medlemskab af faglige organisationer	12
Hvad opnår du med autorisation?.....	13
2.2. Fri udveksling af tjenesteydelser efter EU-regler	13
Forudgående anmeldelse	13
Dokumentationskrav i forbindelse med forudgående anmeldelse	14
Forudgående kontrol	15
2.3. Praktiske forhold, når du vil udøve et lovreguleret erhverv efter EU-regler	16
Selvstændige erhvervsdrivende skal desuden være opmærksomme på:.....	17
Skatte- og momsregler.....	18
3. Hvis du er statsborger fra et land uden for EU/EØS	19
3.1. Sådan ansøger du	19
Ansøgningsbrev og ansøgningseskema.....	19
Hvilke dokumenter skal vedlægges.....	19
Formelle krav til dokumentation	21
Dokumenters ægthed.....	21
Koster det noget?.....	22
Hvem behandler ansøgningen?	22
Hvor lang tid tager det?	22
Afgørelsen	22
Klage	24
Sprogkrav	24
Medlemskab af faglige organisationer	24
Hvad opnår du med autorisation.....	24
3.2. Praktiske forhold, når du vil udøve et lovreguleret erhverv.....	25
Skatteregler	25
4. Mere om EU-reglerne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer	27

4.1. Etablering	27
Anerkendelse efter EU's generelle regler (umiddelbar anerkendelse)	27
Egnethedsprøve	28
Praktikperiode/prøvetid	28
Automatisk anerkendelse på baggrund af fælles minimumsuddannelseskra	28
Automatisk anerkendelse efter reglerne om erhvervede rettigheder	29
Automatisk anerkendelse på baggrund af relevant erhvervs erfaring.....	29
4.2. Fri udveksling af tjenesteydelser i Danmark.....	31
Forudgående anmeldelse	31
Forudgående kontrol	31
Tidsfrister for forudgående kontrol	32
Dine pligter i forhold til modtagere af dine ydelser	32
Betydningen af relevant erhvervs erfaring	33
5. Etableringsret efter nordiske overenskomster.....	34
Bilag 1: Vejledende oversigt over lovregulerede erhverv i Danmark og proceduren for udøvelse af tjenesteydelser	35
Bilag 2: Oversigt over erhverv, som er omfattet af EU-reglerne for automatisk anerkendelse på baggrund af relevant erhvervs erfaring	42
Bilag 3: Liste over lovregulerede uddannelser jf. artikel 13, 2 i Anerkendelsesdirektivet.....	44
Bilag 4. Oversigt over erhverv omfattet af de nordiske overenskomster	47
Bilag 5: Ordliste.....	49
Bilag 6: Nyttige links	51
Bilag 7: Hvem kan sende autorisationsansøgning i elektronisk form til Kviksranken	53

1. Indledning

Denne guide henvender sig til dig, der ønsker adgang til at udøve *et lovreguleret erhverv* i Danmark på baggrund af dine udenlandske *erhvervsmæssige kvalifikationer*, dvs. kvalifikationer, du har opnået gennem uddannelse eller arbejde i et andet land. I bilag 1 finder du en vejledende liste over de lovregulerede erhverv i Danmark.

Et lovreguleret erhverv er et erhverv, hvor du skal opfylde nogle bestemte krav til dine erhvervsmæssige kvalifikationer for at få ret til at arbejde inden for erhvervet i Danmark. Adgangen til hvert lovreguleret erhverv er administreret af en offentlig myndighed, som kaldes *en kompetent myndighed*. Det er den kompetente myndighed, som vurderer dine erhvervsmæssige kvalifikationer og på den baggrund beslutter, om du kan få adgang til at udøve erhvervet i Danmark. Hvis den kompetente myndighed anerkender dine erhvervsmæssige kvalifikationer, udsteder den en særlig tilladelse til at udøve det pågældende erhverv. Tilladelsen kaldes oftest en *autorisation*.

Der findes også andre lovregulerede erhverv, som ikke er omtalt i denne guide. Det er for eksempel visse erhverv inden for land- og lufttransport og i visse maritime erhverv. Er du i tvivl om, hvorvidt dit erhverv er lovreguleret, kan du spørge den kompetente myndighed eller Styrelsen for International Uddannelse (IU) om det.

Der gælder forskellige regler for at få adgang til at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark. De overordnede regler afhænger af dels dit statsborgerskab, dels i hvilket land du har fået dine kvalifikationer. Guiden er opdelt i fire hoveddele:

- Kapitel 2 forklarer den ansøgningsprocedure, der normalt gælder for EU/EØS-statsborgere.
- Kapitel 3 forklarer ansøgningsproceduren for statsborgere, der ikke kommer fra EU/EØS (tredjelandstatsborgere).
- Kapitel 4 uddyber EU-reglerne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.
- Kapitel 5 handler om de nordiske overenskomster, som gælder for nordiske statsborgere.

Henvendelse til Styrelsen for International Uddannelse (IU)

Hvis du har spørgsmål om adgangen til udøvelse af lovregulerede erhverv, f.eks. om dokumentationskrav, kan du kontakte

Styrelsen for International Uddannelse (IU)

1. kontor

Fiolstræde 44

1171 København K

Tlf.: 33 95 70 00

Fax: 33 95 70 01

E-mail: kontaktpunkt@iu.dk

Hjemmeside: www.iu.dk

2. Hvis du er EU/EØS-statsborger

Er du EU/EØS-statsborger eller statsborger i Schweiz¹, gælder der EU-regler for anerkendelse af dine erhvervsmæssige kvalifikationer, hvis du opfylder to krav:

1. Du er fuldt kvalificeret til at udøve dit erhverv i et andet EU/EØS-land, f.eks. hvis du er fuldt kvalificeret til at arbejde som læge i Spanien.
2. Du ønsker at udøve det samme erhverv i et andet EU/EØS-land end det land, hvor du har opnået dine kvalifikationer, f.eks. hvis du er spansk læge og vil arbejde som læge i Danmark.

Hvis du opfylder de to ovennævnte betingelser, er du omfattet af EU-regler, nærmere bestemt EU-direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer af 7. september 2005 (Anerkendelsesdirektivet). Du har ret til at få behandlet en ansøgning om anerkendelse efter de standarder, som er beskrevet i den fælleseuropæiske Adfærdskodeks². Der gælder forskellige regler for anerkendelse af dine erhvervsmæssige kvalifikationer afhængigt af, om du vil arbejde permanent i Danmark, også kaldet *etablering*, eller om du vil arbejde midlertidigt og lejlighedsvist, også kaldet *tjenesteydelser*.

Hvis du ikke opfylder begge betingelser, bliver dine kvalifikationer alene anerkendt efter de danske regler for adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv her i landet. I givet fald skal du læse kapitel 3 i denne guide, som handler om reglerne for borgere fra ikke EU/EØS-lande.

¹ Anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer for statsborgere i Schweiz sker indtil videre med henvisning til reglerne i EU direktiverne 89/48/EØF, 92/51/EØF og 99/42/EF.

² Du kan finde et link til det fælleseuropæiske Adfærdskodeks i bilag 6.

2.1. Etablering efter EU-regler

Her ansøger du om autorisation

Først skal du finde ud af, om dit erhverv er lovreguleret i Danmark. Se den vejledende liste over lovregulerede erhverv i bilag 1. Hvis dit erhverv *ikke* fremgår af bilag 1, kan du – medmindre erhvervet er lovreguleret på anden vis – påbegynde arbejdet med det samme, da du ikke skal have en autorisation for at udøve erhvervet.

Hvis dit erhverv fremgår af bilag 1, skal du have en autorisation for at etablere dig i Danmark efter regler, som er beskrevet i denne guide. Du skal sende ansøgningen til den rette kompetente myndighed. Den kompetente myndighed underretter dig om modtagelsen af ansøgningen.

Hvordan søger du om autorisation efter EU-regler

Ansøgningsbrev og ansøgningskema

Nogle kompetente myndigheder beder om, at du udfylder et ansøgningskema. Du kan finde oplysninger om ansøgningskema på IUs hjemmeside eller direkte på den kompetente myndigheds hjemmeside.

Hvis der ikke er et ansøgningskema for dit erhverv, bør du skrive et kort brev eller på anden vis oplyse om, at du søger om adgang til at udøve dit erhverv her i landet. Du skal oplyse:

- Hvilket erhverv du vil udøve her i landet.
- Dine kontaktoplysninger: din fulde adresse, telefonnummer og evt. e-mail-adresse.

Hvilke dokumenter skal vedlægges

Det er op til dig at dokumentere, at du har de nødvendige faglige kvalifikationer for at arbejde inde for et lovreguleret erhverv.

Da dokumentationskravene kan være forskellige fra erhverv til erhverv, bør du gå ind på <http://www.iu.dk/anerkendelse/lovregulerede-erhverv-autorisation> og læse om dokumentationskravene for netop dit lovregulerede erhverv. Den kompetente myndighed, som er ansvarlig for behandlingen af din ansøgning, afgør, om den har fået dokumentation nok til at behandle din ansøgning. Den kompetente myndighed kan dog kun kræve, at du sender de dokumenter, som er oplistet i de EU-regler, der gælder for dit erhverv.

Som udgangspunkt skal du vedlægge følgende dokumenter:

- Ansøgningsbrev eller ansøgningsskema.
- Bevis for dit statsborgerskab på originalsproget (f.eks. kopi af relevante sider i dit pas).
- Uddannelsesbevis (eksamensbevis, certifikat, kursusbevis, svendebrev eller lign.).
- Fagliste vedrørende din uddannelse.
- Dokumentation for din eventuelle relevante erhvervs erfaring.
- Autorisationsbevis fra det land, hvor du er fuldt kvalificeret til at udøve dit erhverv (hvis et sådant bevis udstedes i dette land).
- Bevis for, at du har udøvet dit erhverv i mindst to år i løbet af de seneste ti år i dit hjemland, hvis dit erhverv ikke er lovreguleret i dit hjemland. Dette gælder dog ikke, hvis du er i besiddelse af et bevis for en af de lovregulerede uddannelser fra Storbritannien, Tyskland, Nederlandene eller Østrig, som er nævnt i bilag 3 til denne guide.

Du kan under behandlingen af din ansøgning blive bedt om at fremlægge yderligere dokumentation for din uddannelse, f.eks. en redegørelse for indholdet af enkelte fag, der er nødvendige for at klargøre, om der er væsentlige forskelle i forhold til en tilsvarende dansk uddannelse.

Når det er relevant for erhvervsudøvelsen, kan du også blive bedt om at forelægge en hæderlighedsattest, vandelsattest, straffeattest, attest om, at du ikke er under konkurs m.v. I givet fald kontakter den kompetente myndighed dig om dette.

Inden for visse erhverv – typisk medicinske erhverv og søfartserhverv – udstedes særlige dokumenter, som du kan blive bedt om at vise den kompetente myndighed. Det kan f.eks. være en erklæring fra en myndighed i dit hjemland om, at du har ret til at udøve den pågældende virksomhed (for eksempel "good standing"). Hvis du er søfarende, kan du blive bedt om at fremlægge sønæringsbevis, fartidsdokumentation, helbredsattest m.v. Forelægger du bevis for "good standing", er du ikke forpligtet til at sende dit autorisationsbevis eller andre beviser for, at du er fuldt kvalificeret til at udøve dit erhverv.

Formelle krav til dokumentation

Som udgangspunkt gælder følgende formelle krav til dokumentationen:

- Dokumentationens skal foreligge på originalsproget samt i dansk eller engelsk oversættelse. Er dine dokumenter udstedt på - eller oversat til - svensk eller norsk, behøver du ikke at oversætte disse dokumenter. Visse myndigheder accepterer også dokumenter på tysk og fransk. Kontakt IU eller den kompetente myndighed, hvis dette er relevant for dig.
- Kun de mest relevante dokumenter skal som udgangspunkt være oversat af en autoriseret (beskikket) translatør³. Dokumenterne kan oversættes af en autoriseret translatør her i landet, i dit hjemland eller i et andet EU-land, af dit hjemlands ambassade, eller af en anden offentlig, kompetent myndighed i dit hjemland. Oversætter du dokumentationen på anden vis end ved brug af autoriseret translatør, skal oversættelserne være bekræftede af dit hjemlands ambassade, konsulat eller en anden offentlig kompetent myndighed i dit hjemland.
- Identifikationsdokumenter som pas og ID-dokumenter skal ikke oversættes.
- Er du læge, tandlæge, sygeplejerske, jordemoder, farmaceut eller dyrlæge, er du ikke forpligtet til at forelægge en autoriseret oversættelse af dine dokumenter. Den kompetente myndighed forbeholder sig dog ret til at kontrollere troværdigheden af dokumenterne ved at kontakte den myndighed som har udstedt dokumentet.
- Du bør sende to kopier af al dokumentation.

De danske kompetente myndigheder kan ikke kræve, at du får oversat dokumentation, som ikke er afgørende for behandlingen af din ansøgning. De kan heller ikke kræve, at du forelægger en autoriseret oversættelse af meget omfattende dokumenter, som f.eks. en studieordning, hvis udgifterne til oversættelsen kan dokumenteres at være så høje, at de kan afholde dig fra at ansøge om autorisation. Den kompetente myndighed kan dog altid kræve, at afgørende dele af studieordningen oversættes, f.eks. resumé af studieordning eller beskrivelse af enkelte fag.

Dokumenters ægthed

³ Her finder du en liste over autoriserede translatører i Danmark: www.publi-com.dk

Den kompetente myndighed kan anmode dig om at fremlægge originale dokumenter i tvivlstilfælde eller som led i almen kontrol af dokumenter. Hvis den kompetente myndighed ikke kan få klarhed om, hvorvidt de fremsendte dokumenter er ægte, kan den nægte at viderebehandle din ansøgning, så længe dette ikke er afklaret. De danske kompetente myndigheder har ret og pligt til at udveksle oplysninger bl.a. om ægthed med andre EU/EØS-landes kompetente myndigheder, når din ansøgning behandles efter EU-reglerne.

Hvis danske offentlige myndigheder har en begrundet tvivl om, at et dokument er forfalsket, anmeldes det til politiet.

Koster det noget?

Du skal ikke betale noget gebyr, når du ansøger om anerkendelse af dine erhvervsmæssige kvalifikationer. Der er dog visse kompetente myndigheder, som opkræver et gebyr for at udstede en autorisation. Den kompetente myndighed vil i givet fald oplyse dig om gebyrets størrelse og betalingsvilkårene. Du må desuden forvente selv at betale for eventuelle udgifter, der knytter sig til behandlingen af din sag og udstedelsen af autorisationen.

Hvem behandler ansøgningen?

Det er den kompetente myndighed, som har ansvaret for adgang til udøvelse af dit erhverv, som behandler ansøgningen og afgør, om du kan få lov til at udøve dit erhverv her i landet.

Hvor lang tid tager det?

Du har krav på en begrundet afgørelse fra den kompetente myndighed senest tre måneder efter den dato, hvor myndigheden har fået alle de nødvendige dokumenter. I sjældne, særligt vanskelige tilfælde, kan fristen forlænges med højst en måned.

Den kompetente myndighed bestræber sig dog på at afgøre din sag hurtigst muligt, efter at du har indsendt ansøgningen og den krævede dokumentation.

Afgørelsen

Afgørelsen udstedes på dansk. Visse kompetente myndigheder udsteder også afgørelsen på engelsk.

Den kompetente myndighed kan nå frem til en positiv, betinget eller negativ afgørelse vedr. din ansøgning.

- **Positiv afgørelse:** Du får fuld adgang til at udøve dit erhverv. Typisk udsteder den ansvarlige kompetente myndighed en dansk autorisation,

hvor du tildeles ret til at udøve dit erhverv her i landet. Du kan udøve erhvervet på de vilkår, der gælder for danske statsborgere. Afgørelsen indeholder oplysninger om, hvilket erhverv du har fået adgang til at udøve, og i visse tilfælde hvor lang tid denne ret gælder, herunder hvornår du skal forny dit autorisationsbevis.

- Er du læge, tandlæge, sygeplejerske, jordemoder, farmaceut eller dyrlæge, og dit eksamensbevis er oplistet i bilag 5 eller 6 til EU-direktiv 2005/36/EF, får du automatisk dansk autorisation.
- Er dit erhverv oplistet i bilag 2 til denne guide, får du automatisk dansk autorisation, hvis du opfylder kravene til den relevante erhvervserfaring, som er fastsat af EU-direktiv 2005/36/EF.
- **Betinget afgørelse:** Du kan få fuld adgang til at udøve dit erhverv, efter at du, gennem enten en egnethedsprøve eller en prøvetid, som fastlægges af den kompetente myndighed, har bevist, at du er fuldt kvalificeret til at udøve dit erhverv her i landet. Du har ret til selv at vælge mellem egnethedsprøve og prøvetid. Undtaget fra denne ret er kun personer, som søger om dansk advokatbeskikkelse og visse revisorer. Afgørelsen skal være begrundet og ledsaget af en klagevejledning.
- **Negativ afgørelse:** Den ansvarlige kompetente myndighed giver typisk et afslag, hvis du har søgt om adgang til at udøve et lovreguleret erhverv, som du ikke er kvalificeret til at udøve. Du er f.eks. uddannet ingeniør, men har søgt om adgang til at udøve erhverv som advokat, eller du er elektriker, men har søgt om at få adgang til udøvelse af erhvervet som el-installatør. Afslag kan også gives, hvis det viser sig, at du ikke opfylder de nødvendige formelle krav, som knytter sig til udøvelse af erhverv i Danmark, f.eks. hvis du har søgt om autorisation som ejendomsmægler, men det viser sig, at du er under konkurs, eller du har forbud mod at udøve dit erhverv i dit hjemland. Afgørelsen skal være begrundet og ledsaget af en klagevejledning.

Klage

Får du en betinget afgørelse eller et afslag, har du ret at få oplyst, om - og hvordan - du kan klage over afgørelsen til den kompetente myndighed eller til en anden administrativ myndighed her i landet.

Du kan også klage, hvis myndigheden ikke har truffet en begrundet afgørelse senest tre måneder efter, at myndigheden har modtaget din fuldt dokumenterede ansøgning.

Sprogkrav

Der indgår ikke sprogkrav i vurderingen af dine erhvervsmæssige kvalifikationer, medmindre dit erhverv er et sproglateret erhverv, f.eks. hvis du er oversætter for sproget dansk og et andet fremmed sprog, eller du ønsker at undervise i sprog på en offentlig skole. I sådanne tilfælde kan den kompetente myndighed kræve, at du besidder bestemte sprogkundskaber.

I visse tilfælde kan der dog være et krav om, at du behersker det danske sprog, når du søger ansættelse. Det er f.eks. tilfældet inden for sundhedsvesnet, hvor det kræves, at sundhedspersonale på forsvarlig vis kan kommunikere med patienter, pårørende og personale. Et andet eksempel er hvis du vil arbejde som lods, hvor det forudsættes, at du kan kommunikere med en udenlandsk skibsbesætning på engelsk.

Du kan i givet fald forelægge et af de følgende beviser for dine dansk-kundskaber:

- Kopi af bevis for erhvervskvalifikationer, der er opnået på dansk.
- Kopi af bevis for sprogkundskaber, som er opnået i dansk (for eksempel uddannelsesbevis, bevis udstedt af et Handelskammer, en anerkendt sprogscole, institut, kulturorganisation eller lign.).
- Bevis for at du allerede har en vis erhvervserfaring her i landet.

Kan du ikke forelægge et af de ovennævnte beviser, kan du blive indkaldt til et interview eller henvist til at aflægge en mundtlig og/eller skriftlig sprogpøve. Den kompetente myndighed vil kunne informere dig om, hvor du kan aflægge en sådan prøve. De kompetente myndigheder afholder ikke sprogkurser eller systematiske sprogtest. Hvis du har brug for at lære sproget, skal du selv henvende dig til undervisningsstedet og afholde de udgifter, som er knyttet til sprogundervisningen. Kompetente myndigheder kan i tvivlstilfælde bede dit hjemlands kompetente myndighed om at bekræfte, at de medbragte dokumenter for sprogkundskaber, som du besidder, er rigtige.

Medlemskab af faglige organisationer

Det er ikke noget lovkrav, at du skal være medlem af en faglig organisation. Ligesom i andre lande har de faglige organisationer til opgave at varetage

medlemmernes interesser vedrørende ansættelse, løn, pension, arbejdsmiljø med mere.

Hvad opnår du med autorisation?

Med autorisationen opnår du ret til at udøve erhvervet i Danmark. Du er dog selv ansvarlig for at finde relevant beskæftigelse inden for erhvervet.

2.2. Fri udveksling af tjenesteydelser efter EU-regler

Hvis dit erhverv ikke er oplistet i bilag 1 til denne guide, kan du - medmindre erhvervet er lovreguleret på anden vis - påbegynde dit arbejde med det samme, da erhvervet ikke er lovreguleret i Danmark,

Hvis erhvervet er lovreguleret i Danmark, skal du opfylde følgende tre krav for at kunne benytte dig af EU- reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser:

- Du er fuldt kvalificeret til at udøve dit erhverv i et andet EU/EØS-land.
- Du er lovligt etableret i et andet EU/EØS-land med henblik på at udøve samme erhverv der.
- Dit arbejde i Danmark er/vil være midlertidigt og lejlighedsvist, mens du stadig har fast tilknytning til et andet EU/EØS-land.

Hvis du ikke opfylder de tre kriterier, gælder EU-reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser ikke for dig. Du kan i stedet ansøge om dansk autorisation inden for dit erhverv – læs forrige afsnit om etablering efter EU-regler.

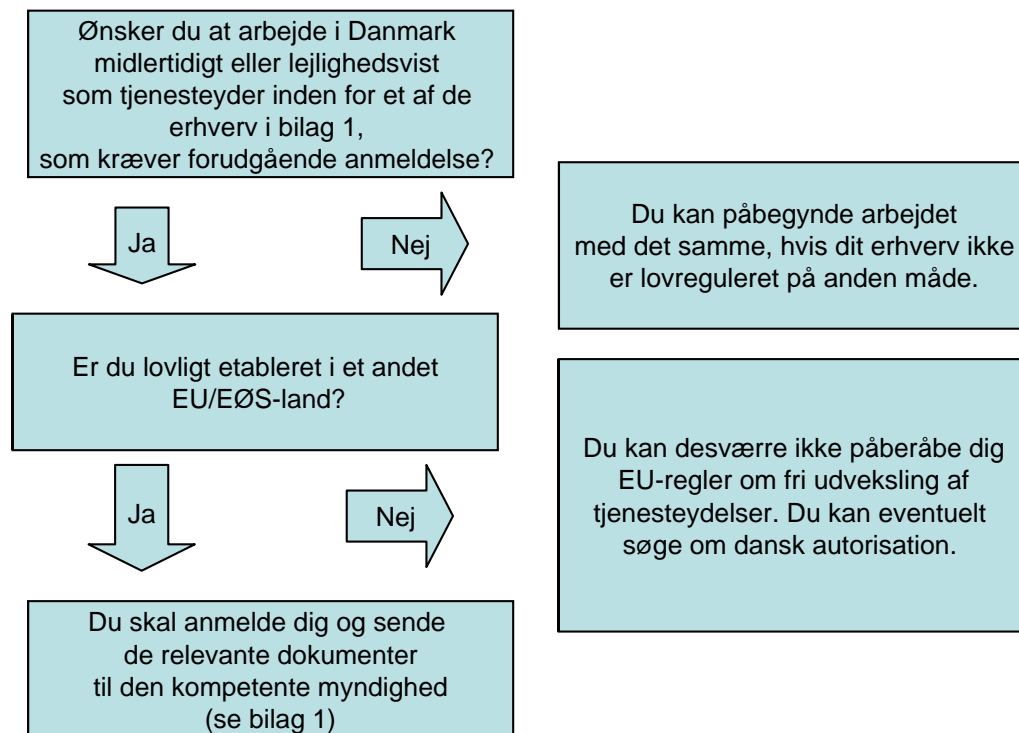
Hvis du opfylder de tre ovenstående kriterier, gælder EU-reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser for dig, og du betragtes som en ”tjenesteyder”. Det betyder, at du som udgangspunkt med det samme kan begynde dit midlertidige og lejlighedsvis arbejde i Danmark. Du vil så udføre arbejdet med det kvalifikationsbevis, som du har fra dit etableringsland.

Nogle kompetente myndigheder i Danmark kræver dog, at du anmelder dig til myndigheden, inden du første gang påbegynder dit arbejde. I særligt hastende tilfælde kan du anmelde dig efter det udførte arbejde.

Forudgående anmeldelse

I bilag 1 kan du se, om dit erhverv er omfattet af en anmeldelsespligt. Du skal forny din anmeldelse forud for hvert år, hvor du ønsker at udøve dit erhverv som tjenesteyder i Danmark.

Figur 1: Forudgående anmeldelse

Når du har sendt din anmeldelse, kan du gå i gang med at arbejde. Den kompetente myndighed foretager ikke en vurdering af dine erhvervsmæssige kvalifikationer. Den kompetente myndighed kan dog spørge den kompetente myndighed i dit etableringsland, om oplysninger vedrørende din lovlige etablering eller din uddannelse og autorisation er korrekte.

Dokumentationskrav i forbindelse med forudgående anmeldelse

Hvis den kompetente myndighed ved siden af en forudgående anmeldelse kræver at få visse relevante dokumenter, kan du blive bedt om at give følgende oplysninger:

- Oplysninger om din nationalitet.
- Oplysninger om din lovlige etablering i hjemlandet og oplysning om at det ikke er forbudt dig at udøve dit erhverv i etableringslandet, heller ikke midlertidigt.
- Oplysninger om dine erhvervsmæssige kvalifikationer. Såfremt erhvervet ikke er lovreguleret i dit hjemland – skal du bevise, at du har udøvet erhvervet i mindst to år ud af de seneste ti år i hjemlandet.
- Oplysninger vedrørende en eventuel forsikringsaftale eller andre former for personlig eller kollektiv beskyttelse i forbindelse med erhvervsansvar, når dette har betydning for erhvervsudøvelsen.

Hvis den kompetente myndighed i Danmark fører et register over personer, som udøver erhvervet, bliver du optaget i registret.

Når du udøver dit erhverv i Danmark, gælder de danske faglige og disciplinære regler også for dig. Den kompetente myndighed har ret til at kontrollere, om du overholder de danske faglige regler. Overtræder du disse regler, har det samme konsekvenser, som gælder for danske statsborgere, der udøver det samme erhverv.

Forudgående kontrol

Hvis dit erhverv har konsekvenser for den offentlige sikkerhed eller sundhed, kan den danske kompetente myndighed kontrollere dine erhvervsmæssige kvalifikationer, inden du påbegynder arbejdet. Du kan se i bilag 1, om dit erhverv er omfattet af dette. Formålet med den forudgående kontrol er, at du får mulighed for at vise, at du har de nødvendige erhvervskompetencer.

Hvis myndigheden efter kontrollen konstaterer, at der er nogle væsentlige forskelle mellem dine kvalifikationer, og de krav som her i landet stilles til udøvelse af dit erhverv, kan den kræve, at du går op til en egnethedsprøve, inden du begynder arbejdet. Du skal selv betale eventuelle udgifter, der er knyttet til aflæggelsen af egnethedsprøven.

I nogle tilfælde vil du i stedet blive henvist til at gennemgå en prøvetid. Hvis du kan finde et praktiksted, hvor du får løn under prøvetidsperioden, har du ret til at indgå en sådan aftale. Du skal dog være opmærksom på, at den kompetente myndighed ikke har pligt til at sørge for det. Er det inden for dit erhverv muligt at indgå en aftale om et "trainee-forløb", er du omfattet af denne ret.

Egnethedsprøve eller prøvetid skal kunne finde sted senest en måned efter den kompetente myndighed har besluttet, at du skal aflægge en prøve eller gennemgå prøvetid. I modsat fald kan du efter denne måneds udløb lovligt gå i gang med arbejdet.

Forudgående kontrol og aflæggelse af egnethedsprøven eller afvikling af prøvetid skal under alle omstændigheder afsluttes senest tre måneder, efter du har sendt din anmeldelse og de påkrævede dokumenter.

Du har i forbindelse med forudgående kontrol ret til at få følgende oplysninger, hvis du beder om det:

- Den kompetente myndighed eller IU kan oplyse dig om, hvordan du kan forberede dig til prøven eller prøvetiden, og kan henvise dig til de steder, hvor du kan gennemgå eventuelle forberedende kurser, henvi-

se dig til den relevante faglitteratur eller give dig eventuelle tester og prøver, som tidligere blev afsluttet med succes.

- Den kompetente myndighed oplyser dig om, hvilke kundskaber du skal vise, når du aflægger en prøve samt om du har ret til at tage en ny prøve, hvis du dumper. Ligeledes får du oplysninger om varigheden af den prøvetid, som du eventuelt skal gennemgå.
- Den kompetente myndighed eller den myndighed, som afholder prøven (f.eks. skolen), oplyser dig om datoen og stedet for afholdelse af prøven, og om hvordan din test er organiseret (hvor lang tid den tager, er det en mundtlig og/eller skriftlig test og lign.).

Du kan kontakte den kompetente myndighed eller IU, hvis du oplever problemer i forbindelse med afvikling af egnethedsprøve.

2.3. Praktiske forhold, når du vil udøve et lovreguleret erhverv efter EU-regler

- Du har ret til at ansøge om dansk autorisation, mens du opholder dig i udlandet.
- Udøver du dit erhverv som arbejdstager her i landet, skal du have et dansk cpr-nummer og skattekort til brug for udbetalingen af løn. Kontakt folkeregistret og skatteforvaltningen i din danske kommune herom.
- Hvis du udøver dit erhverv i Danmark efter EU-reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, har du ret, men ikke pligt til medlemskab i en relevant dansk faglig organisation.
- Du kan sende alle dine dokumenter i elektronisk form til Kvikskranken⁴, hvis dit erhverv er oplyst i Bilag 7 til denne guide.
- Den danske kompetente myndighed kan kræve af de kompetente myndigheder i dit hjemland, at de afgiver oplysninger om din lovlige etablering i det pågældende land, om redelig adfærd, og at du ikke har

⁴ **Kvikskranken** : <http://www.virk.dk/English/businessindenmark/professions>

været idømt faglige disciplinære eller strafferetlige sanktioner. Til dette formål har de kompetente myndigheder inden for EU et tæt samarbejde med udveksling af oplysninger om disciplinære og strafferetlige sanktioner eller andre alvorlige forhold, som kan få følger for udøvelsen af erhverv i henhold til Anerkendelsesdirektivet.

- Hvis du får problemer med anerkendelse af dine erhvervsmæssige kvalifikationer eller andre problemer i forbindelse med udøvelsen af dit erhverv i Danmark eller et andet EU/EØS-land, kan du få hjælp fra SOLVIT. SOLVIT er et netværk på tværs af EU/EØS-landene, som samarbejder om at finde en hurtig og uformel løsning på grænseoverskridende problemer, som virksomheder og borgere støder på i det indre marked. Det danske SOLVIT-center er Erhvervs- og Byggestyrelsen, som du kan kontakte ved eventuelle problemer: www.ebst.dk/solvit .
- Borgernes Vejviserservice er en gratis rådgivningstjeneste, der tilbyder praktiske råd og vejledning om konkrete problemer, som du kan støde på i EU og det indre marked. Du får hjælp af flersprogede jurister, som svarer dig inden for kort tid. Juristerne oplyser - telefonisk eller via e-mail - de gældende regler på området og om, hvilken myndighed der bedst kan hjælpe med at løse problemet. Vejviserservicen rådgiver i, hvordan du kan gøre dine rettigheder gældende, og hvilke klagemuligheder du har. Du får svaret på det sprog, du ønsker. Vejviserservicen findes her: http://ec.europa.eu/citizensrights/front_end/index_da.htm
- Du har desuden ret til at få behandlet din ansøgning efter de standarder, der gælder i fælleseuropæiske Adfærdskodeks. Adfærdskodekset kan findes på IU's hjemmeside: <http://www.iu.dk/anerkendelse/baggrundsinformation-om-anerkendelse/eu-regler> .

Selvstændige erhvervsdrivende skal desuden være opmærksomme på:

- Vil du arbejde som selvstændig erhvervsdrivende, skal du være opmærksom på de danske skatte- og momsregler. Læs mere om dem nedenfor.

- Vil du registrere en virksomhed i Danmark, kan du finde oplysninger herom på denne hjemmeside, der tilhører Erhvervs- og Selskabsstyrelsen:
www.webreg-portal.dk .
- Har du brug for virksomhedsautorisation, skal du henvende dig til den kompetente myndighed, som har ansvar for adgang til udøvelse af dit lovregulerede erhverv. Vær opmærksom på, at virksomhedsautorisation ikke er det samme som din personlige autorisation.
- EU-Kommissionen har hjemmesiden "Dit Europa, dine forretningsmuligheder", hvor firmaer kan få besvaret spørgsmål angående arbejde i andre EU/EØS-lande:
http://ec.europa.eu/youreurope/business/index_da.htm

Skatte- og momsregler

Hvis du flytter til Danmark for at arbejde midlertidigt eller permanent, bliver du fuldt skattepligtig her i landet og betaler skat fra første dag, uanset om du er lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende.

Hvis du udstationeres midlertidigt i Danmark af en udenlandsk virksomhed, betaler du dog ikke skat, hvis opholdet varer under seks måneder.

Hvis en virksomhed er fast etableret i et andet land, men leverer tjenesteydelser i Danmark, skal virksomheden som udgangspunkt ikke betale skat, medmindre virksomheden har en kontrakt, der varer mere end 12 måneder. Virksomheden skal dog momsregistreres og betale moms af sin omsætning

Du kan hente vejledninger om skattereglerne på Skats hjemmeside:

www.skat.dk .

Du kan læse mere om skattereglerne for at blive midlertidigt udstationeret i Danmark på Beskæftigelsesministeriets hjemmeside om udstationering i Danmark: www.posting.dk .

3. Hvis du er statsborger fra et land uden for EU/EØS

Hvis du ikke er EU/EØS-statsborger, vil din ansøgning blive behandlet efter danske nationale regler.

Du skal sende din ansøgning om adgang til udøvelse af dit erhverv og de relevante dokumenter vedrørende dine erhvervsmæssige kvalifikationer til den rette kompetente myndighed. Den kompetente myndighed underretter dig om modtagelsen af din ansøgning. Den kompetente myndighed foretager vurderingen af dine udenlandske uddannelses- og i visse tilfælde dine erhvervsmæssige kvalifikationer og beslutter, om dine faglige kvalifikationer kan anerkendes fuldt ud, så du får udstedt en dansk autorisation.

3.1. Sådan ansøger du

Ansøgningsbrev og ansøgningsskema

Nogle kompetente myndigheder beder om, at du udfylder et ansøgningsskema. Du kan finde oplysninger om ansøgningsskema på IU's hjemmeside eller direkte på den kompetente myndigheds hjemmeside.

Hvis der ikke er et ansøgningsskema for dit erhverv, skal du skrive et kort brev om, at du søger om adgang til at udøve dit erhverv her i landet. Brevet skal indeholde oplysninger om,

- Hvilket erhverv du vil udøve her i landet.
- Dine kontaktoplysninger: din fulde adresse, telefonnummer og evt. e-mail-adresse.

Nogle kompetente myndigheder kræver, at du udfylder et ansøgningsskema, som du finder på IU's hjemmeside

<http://www.iu.dk/anerkendelse/lovregulerede-erhverv-autorisation/erhvervene> .

Du kan også hente ansøgningsskemaet på den ansvarlige kompetente myndigheds hjemmeside.

Hvilke dokumenter skal vedlægges

Da dokumentationskravene kan være forskellige fra erhverv til erhverv, bør du gå ind på <http://www.iu.dk/anerkendelse/lovregulerede-erhverv-autorisation/erhvervene> og læse om dokumentationskravene for netop dit lov-

regulerede erhverv. Den kompetente myndighed afgør, om den har fået dokumentation nok til at behandle din ansøgning.

Du skal som udgangspunkt sende følgende dokumenter:

- Ansøgningsbrev eller ansøgningsskema.
- Bevis for dit statsborgerskab på originalsproget (f.eks. kopi af relevante sider i dit pas, kopi af opholdstilladelsesbevis, hvis du befinder dig i Danmark eller i et andet land, og du har ikke et andet ID dokument). Oplysningerne skal være læselige for myndighederne.
- Uddannelsesbevis (eksamensbevis, certifikat, kursusbevis, svendebrev eller lign.).
- Fagliste vedrørende din uddannelse.
- Autorisationsbevis fra det land, hvor du er fuldt kvalificeret til at udøve dit erhverv (hvis et sådant bevis udstedes i dette land).
- Dokumentation for din eventuelle relevante erhvervserfaring.

Det er op til dig at dokumentere, at du har de faglige kvalifikationer, der er nødvendige for udøvelse af et bestemt erhverv. Du kan under behandlingen af ansøgningen blive bedt om at fremlægge yderligere dokumentation for din uddannelse, f.eks. en redegørelse for indholdet af enkelte fag, der er nødvendige for at klargøre, om der er væsentlige forskelle i forhold til en tilsvarende dansk uddannelse.

Når det er relevant for erhvervsudøvelsen, kan du også blive bedt om at forelægge en attest for hæderlighed, vandelsattest, straffeattest, attest om at du ikke er under konkurs m.v.

Inden for visse erhverv – typisk medicinske erhverv og søfartserhverv – udstedes særlige dokumenter, som du kan blive bedt om at vise den kompetente myndighed. Det kan f.eks. være en erklæring fra en myndighed i dit hjemland om, at du har ret til at udøve den pågældende virksomhed ("good standing"). Hvis du er søfarende, kan du blive bedt om at fremlægge sønæringsbevis, fartidsdokumentation, helbredsattest m.v.

Det er den kompetente myndighed, som er ansvarlig for behandlingen af din ansøgning, der afgør, om den forelagte dokumentation er tilstrækkelig til, at ansøgningen kan behandles.

Formelle krav til dokumentation

Som udgangspunkt stilles følgende formelle krav til dokumentationen:

- Dokumentationen skal foreligge i form af bekræftede kopier og kun i sjældne tilfælde som originale dokumenter. Dokumentationen skal være bekræftet af dit hjemlands ambassade, eller en offentlig myndighed eller en faglig organisation her i landet eller i dit hjemland. Kopi af identifikationsdokumenter skal dog ikke bekræftes.
- Dokumentationen skal foreligge på originalsproget samt i dansk eller engelsk oversættelse. Er dine dokumenter udstedt på - eller oversat til svensk eller norsk, behøver du ikke at få oversat disse dokumenter.
- De relevante dokumenter (uddannelsesbevis og tilhørende fagliste, autorisationsbevis samt bevis for den relevante erhvervserfaring) skal som udgangspunkt være oversat af en autoriseret (beskikket) translatør⁵. Dokumenterne kan oversættes af en autoriseret translatør i dit hjemland, af dit hjemlands ambassade eller af en anden offentlig, kompetent myndighed i dit hjemland. Oversættes dokumenterne på anden vis, skal oversættelserne være bekræftede af dit hjemlands ambassade eller konsulat.
- Identifikationsdokumenter som pas og ID-dokumenter skal ikke oversættes. Oplysningerne skal dog være læselige for de danske myndigheder.
- Du skal sende to bekræftede kopier af al dokumentation.

Dokumenters ægthed

Den kompetente myndighed kan anmode dig om at fremlægge originale dokumenter i tvivlstilfælde eller som led i almen kontrol af dokumenter. Hvis den kompetente myndighed ikke kan få klarhed om, hvorvidt de fremsendte dokumenter er ægte, kan den nægte at viderebehandle din ansøgning, så længe forholdet ikke er afklaret. I så tilfælde kan den kompetente myndighed anmode dig om samtykke til, at den tager kontakt til dit hjemlands myndigheder for at afklare, om dokumenterne er ægte. Uden dit samtykke tager den kompetente myndighed ikke denne kontakt. Hvis danske offentlige myndigheder har en

⁵ I bilag 6 finder du et link til en hjemmeside, som indeholder en liste over autoriserede translatoer i Danmark.

begrundet tvivl om, at et dokument er forfalsket, anmelder de det til politiet her i landet.

Koster det noget?

Du skal ikke betale noget gebyr, når du ansøger om anerkendelse af dine erhvervs kvalifikationer. Der er dog visse kompetente myndigheder, som opkræver et gebyr for at udstede en autorisation. Den kompetente myndighed vil i givet fald oplyse dig om gebyrets størrelse og betalingsvilkårene.

Du skal desuden påregne at afholde alle eventuelle andre udgifter ved behandling af din autorisationsansøgning.

Hvem behandler ansøgningen?

Det er den kompetente myndighed, som har ansvar for adgang til udøvelse af dit erhverv, som behandler ansøgningen og afgør, om du kan få lov til at udøve dit erhverv her i landet.

Hvor lang tid tager det?

I dansk lovgivning er der ikke nogen bestemte frister for behandling af autorisationsansøgninger, som behandles efter danske nationale regler. Den kompetente myndighed bestræber sig dog på at træffe en afgørelse om din ansøgning, så snart den har fået alle de nødvendige dokumenter. Enkelte kompetente myndigheder har egne retningslinier for tidsfrister for sagsbehandling. Du kan få oplysning herom, hvis du kontakter den kompetente myndighed, som behandler din ansøgning.

Afgørelsen

Afgørelsen udstedes på dansk. Visse kompetente myndigheder udsteder dog afgørelsen på engelsk.

Afgørelsen træffes på baggrund af en vurdering af dine udenlandske uddannelses kvalifikationer og med udgangspunkt i, at du kan bevise, at du er fuldt kvalificeret til at udøve dit erhverv i dit hjemland. Den kompetente myndighed har ikke pligt til at tage din relevante erhvervs erfaring i betragtning, men nogle kompetente myndigheder er opmærksomme på den eventuelle erhvervs erfaring, som du har dokumenteret. Den kompetente myndighed kan nå frem til en positiv, betinget eller negativ afgørelse vedrørende din ansøgning.

- **Positiv afgørelse:** Du får fuld adgang til at udøve dit erhverv. Typisk udsteder den ansvarlige kompetente myndighed en dansk autorisation, hvor du tildes ret til at udøve dit erhverv her i landet. Du kan udøve erhvervet på de vilkår, der gælder for danske statsborgere. Afgørelsen

indeholder oplysninger om, hvilket erhverv du har fået adgang til at udøve, og i visse tilfælde hvor lang tid denne ret gælder, herunder hvornår du skal forny dit autorisationsbevis.

- **Betinget afgørelse:** Du kan få fuld adgang til at udøve dit erhverv, når du har bevist, at du er i besiddelse af de nødvendige kvalifikationer, som kræves til udøvelse af det erhverv her i landet. Myndigheden kan stille betingelser om, at du gennemfører en egnethedsprøve, en prøvetid eller relevant, supplerende dansk uddannelse eller dele af en dansk uddannelse. Afgørelsen skal være begrundet og ledsaget af en klagevejledning.
- **Negativ afgørelse:** Den ansvarlige kompetente myndighed giver typisk et afslag, hvis du har søgt om at få adgang til at udøve et lovreguleret erhverv, som du ikke er kvalificeret til at udøve: Du er f.eks. uddannet som ingeniør, men har søgt om at få adgang til at udøve erhverv som advokat, eller du er elektriker, men har søgt om at få adgang til udøvelse af erhverv som el-installatør. Afslaget kan også gives, hvis det viser sig, at du ikke opfylder de nødvendige formelle krav, som knytter sig til udøvelse af det erhverv i Danmark, f.eks. hvis du har søgt om autorisation som ejendomsmægler, men det viser sig, at du er under konkurs, eller det er forbudt dig at udøve dit erhverv i dit hjemland. Afgørelsen skal være begrundet og ledsaget af en klagevejledning.

Klage

Får du en betinget afgørelse eller et afslag, har du ret til at få oplyst, om du kan klage over afgørelsen til den kompetente myndighed eller til en anden administrativ myndighed her i landet, og i givet fald inden for hvilken frist, du skal indsende din klage til den rette klagemyndighed.

Sprogkrav

Sprogkravene kan indgå i vurderingen af dine erhvervsmæssige kvalifikationer. Hvis dit erhverv er et sproglateret erhverv (f.eks. hvis du er translatør eller ønsker at undervise i sprog i en offentlig skole), indgår sprogkravene altid i vurderingen af dine samlede kvalifikationer. Ved ansættelse inden for nogle andre lovregulerede erhverv kan der også være et krav om, at du skal besidde bestemte sprogkundskaber. Det vil typisk være tilfældet, hvis du søger ansættelse inden for sundhedsvæsenet, hvor der kræves, at sundhedspersonale på forsvarlig vis kan kommunikere med patienter, pårørende og personale. Det gælder også, hvis du f.eks. vil arbejde som lods, hvor det forudsættes, at du kan kommunikere med en udenlandsk skibsbesætning på engelsk.

Bemærk, at de kompetente myndigheder ikke afholder sprogkurser eller systematiske sprogtest. De kompetente myndigheder eller IU kan oplyse dig om, hvor i landet de relevante sprogkurser afholdes. Har du brug for danskundervisning, skal du selv henvende dig til undervisningsstedet og afholde de udgifter, som er knyttet til sprogundervisningen. Er du berettiget til offentligt tilskud til danskundervisning, skal du rette henvendelse til den kommune, hvor du har bopæl, til Dansk Flygtningehjælp eller en anden myndighed her i landet, som du har økonomisk tilknytning til.

Medlemskab af faglige organisationer

Det er ikke noget lovkrav, at du skal være medlem af en faglig organisation. Ligesom i andre lande har de faglige organisationer til opgave at varetage medlemmernes interesser vedrørende ansættelse, løn, pension, arbejdsmiljø med mere.

Hvad opnår du med autorisation

Med autorisationen opnår du ret til at udøve erhvervet i Danmark. Du er dog selv ansvarlig for at finde beskæftigelse inden for erhvervet. Du skal være opmærksom på, at autorisation ikke er det samme som opholdstilladelse her i landet. Sidst i vejledningen kan du læse lidt om opholdsregler og skatteregler her i landet.

3.2. Praktiske forhold, når du vil udøve et lovreguleret erhverv

- Du har ret til at ansøge om dansk autorisation, mens du opholder dig i udlandet.
- Udøver du dit erhverv som arbejdstager her i landet, skal du have et dansk CPR-nr. og skattekort med henblik på udbetaling af løn. Kontakt folkeregistret og skatteforvaltningen i din danske kommune herom.

Selvstændige erhvervsdrivende skal desuden være opmærksomme på

- Vil du arbejde som selvstændig erhvervsdrivende, skal du være opmærksom på de danske skatte- og momsregler. Læs mere om dem i næste afsnit.
- Vil du registrere en virksomhed i Danmark, kan du finde oplysninger herom på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens hjemmeside: www.webregportal.dk.
- Har du brug for virksomhedsautorisation, skal du henvende dig til den kompetente myndighed, som har ansvar for adgang til udøvelse af dit lovregulerede erhverv. Vær opmærksom på, at virksomhedsautorisation ikke er det samme som din personlige autorisation.

Skatteregler

Hvis du flytter til Danmark for at arbejde midlertidigt eller permanent, bliver du fuldt skattepligtig fra første dag, uanset om du er lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende.

Hvis du udstationeres midlertidigt i Danmark af en udenlandsk virksomhed, betaler du dog ikke skat, hvis opholdet varer under 6 måneder.

Hvis en virksomhed er fast etableret i et andet land, men leverer tjenesteydelser i Danmark, skal virksomheden som udgangspunkt ikke betale skat, medmindre virksomheden har en kontrakt, der varer mere end 12 måneder. Virksomheden skal dog momsregistreres og betale moms af sin omsætning.

Du kan hente vejledninger om skattereglerne på SKATs hjemmeside: www.skat.dk.

Du kan læse mere om skattereglerne for at blive midlertidigt udstationeret i Danmark på Beskæftigelsesministeriets hjemmeside: www.posting.dk .

4. Mere om EU-reglerne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer

EU-reglerne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer er fastsat i EU-direktiv 2005/36/EF – også kendt som Anerkendelsesdirektivet⁶.

Anerkendelsesdirektivet gælder her i landet for EU/EØS-statsborgere og for statsborgere i de lande, som EU har indgået aftale om anvendelse af direktivet, dvs. Schweiz.

Anerkendelsesdirektivet gælder for fysiske personer, som er fuldt kvalificeret til at udøve deres erhverv i et andet EU/EØS-land, og som ønsker at arbejde som selvstændige eller som arbejdstagere i Danmark inden for et erhverv, som er lovreguleret her i landet.

Anerkendelsesdirektivet fastsætter reglerne for varig erhvervsudøvelse (etablering) og for midlertidig og lejlighedsvis erhvervsudøvelse (tjenesteydelser) på tværs af grænserne i EU/EØS.

4.1. Etablering

Reglerne for etablering består af de tre forskellige regelsæt:

- Regler om umiddelbar anerkendelse af kvalifikationer (de såkaldte generelle regler).
- Regler om automatisk anerkendelse af kvalifikationer for læge-, tandlæge-, sygeplejerske-, jordemoder-, farmaceut-, dyrlæge- samt arkitekt-erhvervene (de såkaldte sektorale regler).
- Regler om automatisk anerkendelse på baggrund af relevant erhvervs erfaring.

Anerkendelse efter EU's generelle regler (umiddelbar anerkendelse)

Som udgangspunkt skal erhvervsmæssige kvalifikationer fra en anden EU/EØS-stat godkendes her i landet, medmindre de danske myndigheder

⁶ Anerkendelsesdirektivet kan findes her:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/future_en.htm .

konstaterer væsentlige forskelle mellem de lovkrav til de erhvervsmæssige kvalifikationer, der stilles i Danmark, og de erhvervsmæssige kvalifikationer, som du er i besiddelse af. Hvis det er tilfældet, får du mulighed for ved en egnethedsprøve eller ved prøvetid at bevise, at du har de nødvendige kvalifikationer. Hvis du ikke får fuld adgang til at udøve dit erhverv, skal myndigheden således give dig valget mellem at aflægge en egnethedsprøve eller at gennemgå en prøvetid, som i nogle tilfælde skal afsluttes med en prøve. For erhverv, hvor der kræves særligt kendskab til dansk ret, har den kompetente myndighed dog ret til at bestemme, om der skal være prøvetid eller en egnethedsprøve. Dette gælder eksempelvis for advokatbeskikkelse efter anerkendelsesdirektivet, for visse former for revisorerhverv, visse ledelsesstillinger og visse specifikke specialuddannelser inden for sundhedserhvervene.

Egnethedsprøve

En egnethedsprøve har til formål at vurdere, om du er egnet til at udøve et bestemt lovreguleret erhverv her i landet. Med henblik på denne kontrol opstiller den kompetente myndighed en liste over de fag, som ikke er omfattet af dit eksamensbevis, og som udgør en væsentlig forudsætning for erhvervsudøvelsen her i landet. Du kan blive pålagt at aflægge egnethedsprøven på dansk. Den kompetente myndighed kan oplyse dig om eventuelle forberedende kurser, om hvor prøven kan aflægges, og om hvordan du tilmelder dig. Du skal selv betale eventuelle udgifter, der er forbundet med egnethedsprøven.

Praktikperiode/prøvetid

En praktikperiode/prøvetid består i, at ansøgeren i en begrænset periode udøver sit erhverv i Danmark under en kvalificeret fagmands opsyn. Prøvetiden afsluttes med en bedømmelse. Det er den kompetente myndighed, der bestemmer prøvetidens indhold og varighed samt indholdet af den afsluttende bedømmelse. NB: Du skal selv finde et lønnet eller ulønnet praktiksted.

Automatisk anerkendelse på baggrund af fælles minimumsuddannelseskrav i EU

Der findes syv "sektorale" erhverv i EU, som er omfattet af en ordning for automatisk anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Det er læge, tandlæge, sygeplejerske, jordemoder, dyrlæge, tandlæge og arkitekt. Arkitekt erhvervet er dog ikke et lovreguleret erhverv i Danmark, og derfor skal du ikke bruge en autorisation for at kunne udøve dette erhverv i Danmark.

De sektorale erhverv er kendetegnet ved, at de er underlagt nogle fælles EU minimumskrav til uddannelsen. Det betyder, at hvis du har taget en uddannel-

se, som berettiger til udøvelse af et af de erhverv i et andet EU/EØS-land, er du berettiget til automatisk anerkendelse af dine kvalifikationer og du opnår automatisk ret til at udøve erhvervet i Danmark, uanset om du vil arbejde midlertidigt og lejlighedsvist eller etableres permanent.

Automatisk anerkendelse efter reglerne om erhvervede rettigheder

Hvis du er læge, sygeplejerske, tandlæge, jordemoder, dyrlæge eller farmaceut og ikke opfylder ovennævnte minimumskrav, kan du få dispensation fra kravene, hvis du har påbegyndt din uddannelse inden for erhvervet før en dato, som er fastsat i Anerkendelsesdirektivet, og du inden for de fem år, der går forud for certifikatets udstedelse, faktisk og retsmæssigt har udøvet den pågældende form for virksomhed i mindst tre på hinanden følgende år.

Automatisk anerkendelse på baggrund af relevant erhvervserfaring

De danske erhverv, som er omfattet af denne anerkendelsesform er oplistet i bilag 2 til denne guide. Den automatiske anerkendelse gælder i denne situation:

- Der er tale om en form for erhvervsvirksomhed, som er oplistet i direktivets bilag IV, og
- Udøvelse af erhvervsvirksomheden er afhængig af besiddelse af almene, forretningsmæssige eller faglige kundskaber, og
- Adgang til udøvelse af erhvervsvirksomheden er reguleret ved lov i værtslandet.

Hvis du opfylder disse kriterier, har du ret til at opnå automatisk anerkendelse inden for et af erhvervene i bilag 2, hvis du kan dokumentere over for den kompetente myndighed, at du er i besiddelse af relevant erhvervserfaring fra dit hjemland af en varighed, som er angivet i direktivets artikel 17-19. Kravet til varigheden af den relevante erhvervserfaring ligger mellem tre og seks år, afhængig af om du søger anerkendelse som arbejdstager, som selvstændig eller virksomhedsleder. Det afhænger også af, hvilket erhverv det drejer sig om.

En erklæring om den relevante erhvervserfaring skal være udstedt af den kompetente myndighed i dit hjemland. Du kan i Adfærdskodeksen⁷, bilag B læse, hvem der er ansvarlig i dit hjemland for udstedelse af ovennævnte.

⁷ Se Europa Kommissionens hjemmeside:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/future_en.htm#docs

For visse selvstændige erhvervsdrivende er det tillige en forudsætning for den automatiske anerkendelse, at den form for erhvervsvirksomhed, som er genstand for anerkendelsen, ikke er ophørt mere end ti år før den dato, hvor du sender en fuldt dokumenteret ansøgning om erhvervmæssig anerkendelse.

Kan du ikke dokumentere den nævnte erhvervs erfaring, bliver din ansøgning behandlet efter de generelle regler om umiddelbar anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer. Du skal i givet fald dokumentere, at du er i besiddelse af et relevant uddannelsesbevis udstedt i dit hjemland. Er dit erhverv ikke lovreguleret i dit hjemland, skal du forelægge et bevis for, at du har opnået den relevante erhvervs erfaring af mindst to års varighed inden for de sidste ti år i dit hjemland.

4.2. Fri udveksling af tjenesteydelser i Danmark

Hvis du vil arbejde **midlertidigt og lejlighedsvist** her i landet på baggrund af de beviser og certifikater, som er udstedt i dit hjemland, er du en "tjenesteyder".

Du er **som udgangspunkt** berettiget til at arbejde midlertidigt og lejlighedsvist som tjenesteyder i Danmark, hvis du er lovligt etableret til at udøve dit lovregulerede erhverv i et andet EU/EØS-land. Medmindre dit erhverv her i landet er omfattet af krav om såkaldt "forudgående kontrol", udøver du dit erhverv med de certifikater og beviser, som er udstedt i dit etableringsmedlemsland.

Hvis erhvervet ikke er lovreguleret i dit etableringsland, skal du have arbejdet inden for erhvervet i mindst to år ud af de sidste ti år i det land, for at du kan drage fordel af denne ordning. Inden for nogle af de lovregulerede erhverv i Danmark er der indført et krav om forudgående anmeldelse. Inden for de erhverv, som er vurderet til at have konsekvenser for den offentlige sundhed og sikkerhed, er der også indført et krav om forudgående kontrol af de medbragte udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer.

Forudgående anmeldelse

Inden for nogle erhverv er der et krav om, at du, inden du første gang udfører arbejdet, skal underrette den relevante danske kompetente myndighed om, at du agter at udføre tjenesteydelsen. Er det tilfældet, skal du sende en skriftlig besked. Ofte er der også krav om, at du samtidig sender kopi af de relevante dokumenter som bevis på, at du er fuldt kvalificeret, og at du har ret til at udøve erhvervet i dit land. Du kan i den forbindelse blive bedt om at sende de dokumenter, som er nævnt på side 14 i denne guide.

Forudgående kontrol

Hvis gennemgangen af dine dokumenter viser, at der er væsentlige forskelle mellem dine kvalifikationer og de danske lovkrav til erhvervsudøvelsen, kan den kompetente myndighed bede dig om at aflægge en egnethedsprøve. Du kan læse i bilag 1, om der er krav om forudgående kontrol inden for dit erhverv.

Der er også tilfælde, hvor den forudgående kontrol ikke kan finde sted:

- Inden for de sektorale erhverv, da de er omfattet af Anerkendelsesdirektivets regler om automatisk anerkendelse.
- Erhverv som er omfattet af reglerne for automatisk anerkendelse på baggrund af den relevante erhvervserfaring.

Tidsfrister for forudgående kontrol

Hvis du ikke har fået besked fra den kompetente myndighed om, at dine kvalifikationer skal kontrolleres, senest en måned efter at den kompetente myndighed har modtaget dine dokumenter, kan du gå i gang med arbejdet.

Får du besked om, at du skal aflægge en egnethedsprøve, skal den kompetente myndighed oplyse dig om prøven senest en måned efter, at den kompetente myndighed har meddelt, at dine kvalifikationer skal kontrolleres.

I tilfælde af vanskeligheder, som kan betyde en forsinkelse af afgørelsen, kan fristen forlænges med en måned.

Under alle omstændigheder skal du kunne påbegynde arbejdet senest 3 måneder efter, at den kompetente myndighed har modtaget alle dine relevante dokumenter.

Dine pligter i forhold til modtagere af dine ydelser

Det fremgår af lovgivningen for dit erhverv, om du efter anmodning fra tjenestemodtageren skal meddele tjenestemodtageren følgende oplysninger:

- Hvis du er optaget i et handelsregister eller et lignende offentligt register, kan det kræves, at du oplyser tjenestemodtageren om navnet på det pågældende register samt dit registreringsnummer eller tilsvarende identifikationsmidler i dette register.
- Navn og adresse på den kompetente myndighed.
- Navnet på en faglig sammenslutning eller et lignende organ, som du er optaget i.
- Din faglige titel, eller hvis en sådan titel ikke findes, uddannelsesbeviset og den medlemsstat, i hvilket det er tildelt.
- Oplysninger om en eventuel forsikringsaftale eller andre former for personlig eller kollektiv beskyttelse i forbindelse med erhvervsansvar.

Er du usikker på, om du er omfattet af denne pligt, kan du henvende dig til den kompetente myndighed:

Betydningen af relevant erhvervs erfaring

Din relevante erhvervs erfaring kan kompensere for dele eller alle eventuelle væsentlige forskelle mellem dine uddannelseskvalifikationer og de krav, som her i landet stilles til adgang til udøvelse af erhvervet. Derfor er det vigtigt, at du i forbindelse med din ansøgning om erhvervs mæssig anerkendelse, sender de relevante beviser for din eventuelle erhvervs erfaring, så den kompetente myndighed kan inddrage din erhvervs erfaring i sagsbehandlingen. Er dit erhverv ikke lovreguleret i dit hjemland, skal du bevise to års erhvervs erfaring inden for de sidste ti år, for at din sag kan behandles efter reglerne i direktivet.

I tre tilfælde skal der dog udstedes en særlig attest for den relevante erhvervs erfaring:

- Hvis du har et uddannelsesbevis fra et land uden for EU/EØS-området, som er anerkendt i et andet EU/EØS-land, og har brug for at bevise tre års erhvervs erfaring fra det pågældende EU/EØS-land, for at dine kvalifikationer kan godkendes. Du får udstedt beviset i det land, hvor du har opnået anerkendelse og erhvervs erfaring.
- Hvis du har ret til at få automatisk anerkendelse på baggrund af relevant erhvervs erfaring (artikel 16 til 19 i Anerkendelsesdirektivet – se bilag 2), kan du spørge kontaktpunktet i dit hjemland om, hvilken myndighed der kan udstede denne attest. Danske erhvervsudøvere, som i andre EU/EØS-lande vil ansøge om anerkendelse på den baggrund, kan få udstedt en sådan attest hos de myndigheder og organisationer, som er oplistet i vejledning nr. 56 af 18. marts 1994 om udstedelse af erklæringer:
www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=66630 .
- Hvis du har ret til automatisk anerkendelse på baggrund af erhvervede rettigheder, der gælder for sektorale erhverv, kan du spørge i dit hjemland, hvilken myndighed, der kan udstede denne attest.

5. Etableringsret efter nordiske overenskomster

Hvis du er nordisk statsborger (statsborger i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige), gælder EU-reglerne også for dig. Der er dog indgået nogle supplerende nordiske overenskomster, som gælder for nordiske statsborgere, der er uddannet inden for visse sundhedsfaglige og undervisningserhverv i et af de nordiske lande.

Overenskomsterne betyder, at nordiske statsborgere har adgang til hele det nordiske arbejdsmarked inden for det pågældende erhvervsområde, og i princippet er sikret automatisk anerkendelse af deres erhvervsmæssige kvalifikationer inden for erhvervsområdet.

De omfattede erhverv er oplyst i bilag 4 til denne guide.

Bilag 1: Vejledende oversigt over lovregulerede erhverv i Danmark og proceduren for udøvelse af tjenesteydelser

Bemærk, at reglerne for udøvelse af tjenesteydelser kun gælder EU/EØS-borgere.

Nedenstående liste viser en vejledende oversigt over de lovregulerede erhverv i Danmark pr. marts 2009. Hvis du er EU/EØS-borger, kan du desuden se, om du i forbindelse med midlertidigt arbejde i Danmark er forpligtet til at anmelde dig til den kompetente myndighed, om den kompetente myndighed kræver, at du enten forelægger dokumenter i forbindelse med anmeldelsen, og om den foretager en forudgående kontrol af dine kvalifikationer. Der kommer løbende nye lovregulerede erhverv til, og andre erhverv mister deres lovregulering. Derfor anbefaler vi, at du besøger <http://www.iu.dk/anerkendelse/lovregulerede-erhverv-autorisation> for at se den nyeste liste over lovregulerede erhverv i Danmark.

Kompetent myndighed	Lovreguleret erhverv	Kræver anmeldelse (markeret med X) før udførelse af tjenesteydelser (gælder kun EU/EØS-borgere)	Kræver dokumenter (markeret med X) i forbindelse med forudgående anmeldelse (gælder kun EU/EØS-borgere)	Kræver forudgående kontrol af kvalifikationer (markeret med X) før udførelse af tjenesteydelser (gælder kun EU/EØS-borgere)
Arbejdstilsynet	Arbejde med asfaltmateriale			
Arbejdstilsynet	Arbejde med epoxy og isocyanater			
Arbejdstilsynet	Arbejde med styren (Polyesterstøbning)			
Arbejdstilsynet	Arbejde på naturgasanlæg			

Arbejdstilsynet	Asbestnedrivning	X	X	X
Arbejdstilsynet	Elevatoreftersyn	X	X	X
Arbejdstilsynet	Gaffelstablertifikat kategori A	X	X	X
Arbejdstilsynet	Gaffeltruckfører kategori B	X	X	X
Arbejdstilsynet	Kedelpassercertifikat	X	X	X
Arbejdstilsynet	Koordinator på byggepladser			
Arbejdstilsynet	Kranførercertifikat	X	X	X
Arbejdstilsynet	Kølefirma, kølemontør/eftersyn af køleanlæg	X	X	X
Arbejdstilsynet	Stilladsopstiller	X	X	X
Arbejdstilsynet	Svejser – svejsning i rustfrit stål	X	X	X
Arbejdstilsynet	Teleskoplæsser	X	X	
Beredskabsstyrelsen	Brandmand	X	X	X
Beredskabsstyrelsen	Brandteknisk byggesagsbehandler	X	X	X
Beredskabsstyrelsen	Holdleder i redningsberedskabet	X	X	X
Beredskabsstyrelsen	Indsatsleder i redningsberedskabet	X	X	X
By- og Landskabsstyrelsen	Brøndborer			
By- og Landskabsstyrelsen	Driftsleder på renseanlæg			
By- og Landskabsstyrelsen	Rottebekæmpelse			
By- og Landskabsstyrelsen	Støjmålinger og – beregninger			
Styrelsen for International Uddannelse	Folkeskolelærer			
Styrelsen for International Uddannelse	Gymnasielærer			
Styrelsen for International Uddannelse	Lærer ved studenterkurser			
Styrelsen for	HHX- og HTX-lærer			

International Uddannelse				
Energistyrelsen	Energikonsulent	X	X	
Energistyrelsen	Teknisk ekspert til eftersyn af kedel- og varmeanlæg	X	X	
Energistyrelsen	Grundlæggende sikkerhedsuddannelser for alle ansatte på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Ansvarlig for boreoperationer på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Brandmand på offshoreanlæg, m.v.			
Energistyrelsen	Brandslukningsleder på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Førstehjælper på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Helikopterdækleder på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Operatørens repræsentant på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Redningsbådsfører m.v. på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Offshore medic			
Energistyrelsen	Arbejde som kranfører på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Arbejde som gaffeltruckfører samt fører af gaffelstabler på offshoreanlæg			
Energistyrelsen	Arbejde med biologiske agenser på offshoreanlæg			
Energistyrelsen	Arbejdsleder for arbejde med epoxy og isocyanater på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Arbejde med asbest			

	på offshoreanlæg			
Energistyrelsen	Arbejde som elinstallatør på offshoreanlæg			
Energistyrelsen	Arbejde med svejsning på offshoreanlæg			
Energistyrelsen	Arbejde med styren på offshoreanlæg			
Energistyrelsen	Underviser i sikkerheds- og sundhedsarbejde på offshoreanlæg m.v.			
Energistyrelsen	Arbejde med opstilling af stilladser på offshoreanlæg			
Erhvervs- og Byggestyrelsen	Anerkendt statiker	X	X	X
Erhvervs- og Byggestyrelsen	Ejendomsmægler	X	X	
Erhvervs- og Byggestyrelsen	Skorstensfejer	X	X	
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	Dispachør	X	X	
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	Registreret revisor	X	X	
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	Statsautoriseret revisor	X	X	
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	Translatør og tolk	X	X	
Finanstilsynet	Aktuar			
Finanstilsynet	Forsikringsformidler	X		
Fødevarestyrelsen	Dyrlæge	X	X	
Fødevarestyrelsen	Hesteinseminør	X	X	
Fødevarestyrelsen	Kvæginseminør	X	X	
Fødevarestyrelsen	Opdræt af visse dyrearter (hjørte-, strudse- og rævefarmer)	X	X	
Fødevarestyrelsen	Pelsdyrinseminør	X	X	
Fødevarestyrelsen	Svineinseminør	X	X	

Fødevarestyrelsen	Uddannelse inden for fødevarerhygiejere	X	X	X
Fødevarestyrelsen	Veterinær tekniker	X		
Justitsministeriet, Civil- og Politiafdelingen	Advokat			
Justitsministeriet	Bygnings sagkyndige	X	X	X
Kort- og Matrikelstyrelsen	Landinspektør	X	X	
Lodstilsynet	Lods	X	X	
Lægemiddelstyrelsen	Farmaceut	X	X	
Lægemiddelstyrelsen	Farmakonom	X	X	X
Miljøstyrelsen	Ansæt på deponeringsanlæg	X	X	X
Miljøstyrelsen	Arbejde på anlæg med ozonlagnedbrydende stoffer			
Miljøstyrelsen	Erhvervsmæssig anvendelse af godkendelsespligtige kemiske bekæmpelsesmidler til beskyttelse, bekæmpelse og regulering af plantevækst	X	X	X
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	Lærer i dansk for voksne udlændinge			
Plantedirektoratet	Dyrker af genetisk modificerede afgrøder	X	X	
Psykolognævnet	Autoriseret psykolog	X	X	
Psykolognævnet	Psykolog – beskyttet titel	X	X	
Rigspolitiet	Dørmand i virksomheder med alkoholbevilling	X	X	XX
Rigspolitiet	Kørelærer	X	X	X
Rigspolitiet	Vagtvirksomhed	X	X	X
Sikkerhedsstyrelsen	Elinstallatør	X	X	X
Sikkerhedsstyrelsen	Festfyrværker	X	X	X

Sikkerhedsstyrelsen	Kloakmester	X	X	X
Sikkerhedsstyrelsen	Gas-, vand- og sanitetsmester	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Ambulanceassistent	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Ambulancebehandler	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Ambulancebehandler med særlig kompetence	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Bandagist	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Bioanalytiker	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Ergoterapeut	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Fodterapeut	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Fysioterapeut	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Jordemoder	X	X	
Sundhedsstyrelsen	Kiropraktor	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Klinisk diætist	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Klinisk tandtekniker	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Kontaktlinseoptiker	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Læge	X	X	
Sundhedsstyrelsen	Optiker	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Radiograf	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Social og sundhedsassistent	X	X	X
Sundhedsstyrelsen	Speciallæge	X	X	
Sundhedsstyrelsen	Specialtandlæge	X	X	
Sundhedsstyrelsen	Sygeplejerske	X	X	
Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	X	X	
Sundhedsstyrelsen	Tandplejer	X	X	X
Søfartsstyrelsen	Erhvervsdykker			
Søfartsstyrelsen	Fisker			
Søfartsstyrelsen	Fiskeskipper			
Søfartsstyrelsen	Maskinchef (fiskeflåden)			
Søfartsstyrelsen	Maskinmester			

	(fiskeflåden)			
Søfartsstyrelsen	Overstyrmand (fiskeflåden)			
Søfartsstyrelsen	Skibsassistent/matros og motormand (handelsflåden og fiskeflåden)			
Søfartsstyrelsen	Skibsfører (fiskeflåden)			
Søfartsstyrelsen	Skibskok (handelsflåden og fiskeflåden)			
Søfartsstyrelsen	Styrmand (fiskeflåden)			
Søfartsstyrelsen	Øvrige erhverv, hvor der af Søfartsstyrelsen kræves et sikkerhedskursus af 3 dages varighed			

Bilag 2: Oversigt over erhverv, som er omfattet af EU-reglerne for automatisk anerkendelse på baggrund af relevant erhvervserfaring

Erhverv som er omfattet af EU/EØS-ordningen for automatisk anerkendelse på baggrund af relevant erhvervserfaring jf. artikel 16-19 i Anerkendelsesdirektivet.

Erhverv	Kompetent myndighed
Opdræt af visse dyrearter; hjorte, strudse og ræve	Fødevarestyrelsen
Elinstallatør	Sikkerhedsstyrelsen
Gas, vand og sanitetsmester	Sikkerhedsstyrelsen
Kloakmester	Sikkerhedsstyrelsen

For at opnå automatisk anerkendelse efter reglerne for anerkendelse af erhvervserfaring, skal du have arbejdet inden for et af de fire ovenstående erhverv mindst:

- 1) i seks på hinanden følgende år som selvstændig eller som virksomhedsleder, hvilket skal have fundet sted inden for de sidste 10 år, før din fuldt dokumenterede ansøgning fremlægges for den kompetente myndighed, *eller*
- 2) i tre på hinanden følgende år som selvstændig eller som virksomhedsleder, hvis du beviser, at du har gennemgået en forudgående uddannelse på mindst tre år på det pågældende erhvervsområde, afsluttet med et statsanerkendt eksamensbevis eller bedømt af et kompetent fagligt organ som værende fyldestgørende, *eller*
- 3) i fire på hinanden følgende år som selvstændig eller som virksomhedsleder, hvis du beviser, at du har taget en forudgående erhvervsuddannelse på mindst to år på det pågældende erhvervsområde, afsluttet med et statsaner-

kendt eksamensbevis eller bedømt af et kompetent fagligt organ som værende fyldestgørende, *eller*

4) i tre på hinanden følgende år som selvstændig, hvis du beviser, at du har udøvet den pågældende erhvervsvirksomhed i mindst fem år som arbejdstager, hvilket skal have fundet sted inden for de sidste 10 år, før din fuldt dokumenterede ansøgning fremlægges for den kompetente myndighed, *eller*

5) i fem på hinanden følgende år i en ledende stilling, heraf mindst tre år med tekniske opgaver og med ansvar for mindst en afdeling af virksomheden, hvis du godtgør at have gennemgået en erhvervsuddannelse på mindst tre år på det pågældende erhvervsområde, afsluttet med et statsanerkendt eksamensbevis eller bedømt af et kompetent fagligt organ som værende fyldestgørende.

Bilag 3: Liste over lovregulerede uddannelser jf. artikel 13, 2 i Anerkendelsesdirektivet

Storbritannien

De lovregulerede uddannelser, som fører frem til de kvalifikationer, der er godkendt som National Vocational Qualifications (NVQs) eller godkendt i Skotland som Scottish Vocational Qualifications, og som ligger på niveau 3 og 4 i Det Forenede Kongeriges National Framework of Vocational Qualifications.

For disse niveauer gælder følgende definitioner:

- Niveau 3: Kompetence med hensyn til en bred vifte af forskellige arbejdsaktiviteter, der udføres i en lang række forskellige sammenhænge, og hvoraf de fleste er komplekse og ikke-rutinemæssige. Der er tale om en betydelig grad af ansvar og selvstændighed, ligesom der i mange tilfælde stilles krav om tilsyn med eller ledelse af andre.
- Niveau 4: Kompetence med hensyn til en bred vifte af komplekse, tekniske eller faglige arbejdsaktiviteter, der udøves i en lang række forskellige sammenhænge og med en høj grad af personligt ansvar og selvstændighed. Der er ofte tale om ansvar for andres arbejde og for fordeling af midler.

Tyskland

Følgende lovregulerede uddannelser:

- De lovregulerede uddannelser, som fører frem til erhvervene teknisk assistent ("technische(r) Assistent(in)"), handelsassistent ("kaufmännische(r) Assistent(in)") og erhverv i den sociale sektor ("soziale Berufe") samt erhvervet som statsprøvet vejtræknings-, tale- og stemmepædagog ("staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)"), af en samlet varighed på mindst 13 år, som forudsætter første trin af sekundærundervisningen ("mittlerer Bildungsabschluss"), og som omfatter:

- 1) mindst tre års erhvervsuddannelse på en fagskole⁸ ("Fachschule"), afsluttet med en prøve og eventuelt suppleret med en specialisering af et eller to års varighed, afsluttet med en prøve, eller

⁸ Mindstevarigheden på tre år kan nedsættes til to år, hvis den pågældende er indehaver af den kvalifikation, som er nødvendig for adgang til universitetet (Abitur), dvs. 13 års forudgående uddannelse, eller den kvalifikation, som er nødvendig for adgang til Fachhochschulen (Fachhochschulreife), dvs. tolv års forudgående uddannelse.

- 2) mindst to og et halvt år på en fagskole ("Fachschule"), afsluttet med en prøve, og suppleret med mindst seks måneders erhvervspraktik eller mindst seks måneders praktisk uddannelse i en godkendt praktikvirksomhed, eller
 - 3) mindst to år på en fagskole ("Fachschule"), afsluttet med en prøve, og suppleret med mindst et års erhvervspraktik eller mindst et års praktisk uddannelse i en godkendt praktikvirksomhed.
- De lovregulerede uddannelser med henblik på erhvervene statsprøvet ("staatlich geprüfte(r)") tekniker ("Techniker(in)"), virksomhedsøkonom ("Betriebswirt(in)"), designer ("Gestalter(in)") og hjemmehjælper ("Familiengpflger(in)") af en samlet varighed på mindst 16 år, der forudsætter afslutning af den pligtige skolegang eller en sidestillet uddannelse (mindst ni år) samt en uddannelse på en erhvervsskole ("Berufsschule") på mindst tre år, og som efter mindst to års erhvervspraktik omfatter mindst to års fuldtidsuddannelse eller en deltidsuddannelse af tilsvarende varighed.
 - De lovregulerede uddannelser og de lovregulerede efteruddannelser af en samlet varighed på mindst 15 år, der almindeligvis forudsætter afslutning af den pligtige skolegang (mindst ni år) og en fuldført erhvervsuddannelse (almindeligvis tre år), og som almindeligvis omfatter mindst to års (almindeligvis tre års) erhvervspraktik samt en prøve som led i efteruddannelse, til hvis forberedelse der almindeligvis træffes uddannelsesledsageforanstaltninger enten sideløbende med erhvervspraktikken (mindst 1 000 timer) eller på fuldtid (mindst et år). De tyske myndigheder tilstiller Kommissionen og de øvrige medlemsstater en fortegnelse over de uddannelsesforløb, der berøres af nærværende bilag.

Nederlandene

- De lovregulerede uddannelsesforløb af en samlet varighed på mindst 15 år, der forudsætter fuldførelse af otte års skolegang på primærtrinnet, fulgt af enten fire års almen sekundærundervisning på mellemniveau (MAVO) eller fire års forberedende erhvervsuddannelse (VBO) eller almen sekundærundervisning på højere niveau, og hvor der kræves fuldførelse af en treårig eller fireårig uddannelse på fagskole på mellemniveau (MBO), der afsluttes med en prøve.
- De lovregulerede uddannelsesforløb af en samlet varighed på mindst 16 år, der forudsætter fuldførelse af otte års skolegang på primærtrinnet, fulgt af mindst fire års forberedende erhvervsuddannelse (VBO) eller almen sekundærundervisning på højere niveau, og hvor der kræves fuldførelse af mindst fire års erhvervsuddannelse i lærlingeuddannelsessystemet, der omfatter mindst én slags teoretisk undervisning på skole hver uge og på de andre dage praktisk uddannelse på et praktikcenter eller i en virksomhed, og som afsluttes med en prøve.

De nederlandske myndigheder tilstiller Kommissionen og de øvrige medlemsstater en fortegnelse over de uddannelsesforløb, der berøres af dette bilag.

Østrig

- Uddannelser på højere fagskoler ("Berufsbildende Höhere Schulen") og højere land- og skovbrugsskoler ("Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten"), herunder særlige typer ("einschließlich der Sonderformen"), hvis struktur og niveau er fastsat ved love eller administrative bestemmelser.

Uddannelserne har en samlet længde på ikke under 13 år og omfatter fem års erhvervsuddannelse, som afsluttes med en prøve, hvis beståelse er bevis for faglig kompetence.

- Uddannelser i mesterskoler ("Meisterschulen"), mesterklasser ("Meisterklassen"), værkførerskoler ("Werkmeisterschulen") eller bygningshåndværkerskoler ("Bauhandwerkerschulen"), hvis struktur og niveau er fastsat ved love eller administrative bestemmelser.

Uddannelserne har en samlet længde på ikke under 13 år, der omfatter ni års pligtig skolegang fulgt af enten tre års erhvervsuddannelse på en fagskole eller mindst tre års uddannelse i en virksomhed og sideløbende hermed på en fagskole ("Berufsschule"), der begge afsluttes med en prøve, som suppleres med fuldførelse af mindst ét års uddannelse i en mesterskole ("Meisterschule"), mesterklasse ("Meisterklassen"), værkførerskole ("Werkmeisterschule") eller en bygningshåndværkerskole ("Bauhandwerkerschule"). I de fleste tilfælde er den samlede varighed på mindst 15 år, herunder perioder med erhvervspraktik, som enten går forud for uddannelserne på disse læreanstalter eller ledsages af deltidsuddannelser (mindst 960 timer).

De østrigske myndigheder tilstiller Kommissionen og de øvrige medlemsstater en fortegnelse over de uddannelsesforløb, der er omfattet af dette bilag.

Bilag 4. Oversigt over erhverv omfattet af de nordiske overenskomster

Undervisningssektoren

Faglærere, lærere i praktisk-æstetiske fag og speciallærere i grundskolen, lærere i folkeskolen samt faglærere og lærere i praktisk-æstetiske fag i gymnasieskolen (gymnasiet og erhvervsskolerne).

Sundhedsvæsenet og veterinærvæsenet

For erhverv inden for sundhedsvæsenet og veterinærvæsenet, fremgår de omfattede erhverv af nedenstående skema.

Yderligere information

Du kan læse mere om de nordiske overenskomster på disse hjemmesider:

- <http://www.norden.org/da/samarbejdsomrader/arbejdsliv/aftaler> .

Personalegruppe	Danmark	Finland	Island	Norge	Sverige
1. Læger	X	X	X	X	X
2. Tandlæger	X	X	X	X	X
3. Sygeplejersker	X	X	X	X	X
4. Provisorer	X	X	X	X	X
5. Fysioterapeut	X	X	X	X	X
6. Ergoterapeut	X	X	X	X	-
7. Jordemødre	X	X	X	X	X
8. Sundhedsplejersker	X	X	*	X	X

Personalegruppe	Danmark	Finland	Island	Norge	Sverige
9. Optikere	-	X	X	X	X
10. Psykologer (beskyttet titel og autorisation)	X	-	X	X	X
11. Receptarer	*	X	X	X	X
12. Radiografer	-	X	X	X	-
13. Plejere	-	X	*	X	-
14. Tandplejere	X	X	X	X	X
15. Klinikassistenter	-	X	X	-	X
16. Lab. Tandteknik	-	X	-	X	X
17. Sygehjælpere	-	X	X	X	-
18. Dyrlæger	X	X	X	X	X
19. Kiropraktorer	X	-	X	X	X

Bilag 5: Ordliste

Anerkendelse: En "godkendelse" af dine erhvervsmæssige kvalifikationer.

Automatisk anerkendelse: Anerkendelse af dine kvalifikationer på baggrund af, at du – i et andet EU/EØS-land har opnået faglige kvalifikationer, som på tværs af EU/EØS-grænser anerkendes uden at der foretages en vurdering af dine kvalifikationer, men på baggrund af et forelagt uddannelsesbevis. Dette kan bl.a. ske, når der er gennemført minimumuddannelseskraft, som er fælles i samtlige EU/EØS-lande. I øjeblikket gælder der automatisk anerkendelse for læge, sygeplejerske, tandlæge, farmaceut, dyrlæge, jordemoder og arkitekt. Bemærk dog, at arkitekterhvervet ikke er lovreguleret i Danmark, så du skal ikke have en autorisation for at arbejde som arkitekt i Danmark. Automatisk anerkendelse sker også for visse former for erhvervsvirksomhed, hvor en bestemt varighed af den relevante erhvervs erfaring sikrer adgangen til erhvervet.

Autorisation: En "tilladelse" til at søge beskæftigelse inden for et lovreguleret erhverv. En autorisation garanterer ikke beskæftigelse, men du får adgang til at arbejde inden for erhvervet.

Egnethedsprøve: En teoretisk og/eller praktisk prøve, hvor man vurderer din egnethed til at arbejde inden for dit lovregulerede erhverv i Danmark. Prøven fastsættes af den kompetente myndighed og afholdes typisk af en relevant uddannelsesinstitution.

Erhvervs erfaring: Perioder, hvor du faktisk har arbejdet inden for dit erhverv.

Erhvervsmæssige kvalifikationer: Kvalifikationer, som er baseret på et uddannelsesbevis, et kursusbevis og/eller erhvervs erfaring.

Etablering: Hvis du ønsker at arbejde permanent i et andet EU/EØS-land inden for dit lovregulerede erhverv.

EU/EØS-statsborgere: Borgere fra Belgien, Bulgarien, Cypern (det græsk-cypriotiske område), Danmark, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Irland, Island, Italien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig.

Hjemland: Det land, hvor du er fuldt kvalificeret til at udøve dit erhverv. Det er ikke nødvendigvis det land, du bor i eller kommer fra.

Kompetent myndighed: Myndighed, der administrerer adgangen til et lovreguleret erhverv.

Lovreguleret erhverv: Et erhverv, hvor der kræves en tilladelse for at få adgang til at arbejde,

Lovreguleret uddannelse: En uddannelse, som er specifikt rettet mod at arbejde inden for et bestemt erhverv, og som består af et uddannelsesforløb,

eventuelt suppleret med en erhvervsuddannelse, en praktisk uddannelse eller erhvervspraktik.

Prøvetid: En periode, hvor ansøgeren arbejder inden for sit lovregulerede erhverv under en kvalificeret fagmands ansvar og eventuelt er ledsaget af videreuddannelse. Prøvetiden afsluttes med en bedømmelse. Bestemmelserne for prøvetid og bedømmelse fastsættes af den kompetente myndighed i værtsmedlemsstaten. Praktikantens status i værtsmedlemsstaten i forhold til blandt andet rettigheder, forpligtelser, goder samt godtgørelser og løn fastsættes af den kompetente myndighed.

Tjenesteydelser: Hvis du ønsker at arbejde midlertidigt eller lejlighedsvist i et andet EU/EØS-land inden for dit lovregulerede erhverv.

Uddannelsesbevis: Eksamensbevis, certifikat eller andet bevis for en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Udøvelse af erhverv: Arbejde inden for et erhverv.

Værtsland: Det land, hvor du ønsker at få ret til at udøve dit erhverv.

Bilag 6: Nyttige links

Adfærdskodeks (Code of Conduct)

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/future_en.htm#docs

Autoriserede translætører i Danmark

www.publi-com.dk

Bekendtgørelse nr. 1174 af 10. oktober 2007 om udøvelse af visse erhverv i Danmark

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=25522>

Borgernes Vejviserservice

http://ec.europa.eu/citizensrights/front_end/index_da.htm

Dit Europa - dine forretningsmuligheder

http://ec.europa.eu/youreurope/business/index_da.htm

EU-direktiv 2005/36/EF

http://register.consilium.eu.int/pdf/dk/05/st03/st03627_da05.pdf og

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/future_en.htm

EU-brugervejledning (User Guide)

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/future_en.htm#docs

Jobsøgning-EURES

http://www.eures.dk/mod_inc/?P=itemmodule&kind=front

Kontaktpunkter i EU for EU direktiv 2005/36/EF

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/contactpoints/

Kvikskranken

<http://www.virk.dk/English/businessindenmark/professions>

Lov nr. 334 af 20. marts 2007 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=25315>

Lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=130113>

Nordiske overenskomster:

<http://www.norden.org/avtal/arbetsmarknad/sk/index.asp?lang=>

Registrering af virksomhed i Danmark

www.webreg-portal.dk/

Skat og moms i Danmark

www.skat.dk

SOLVIT

www.ebst.dk/solvit

Udstationering i Danmark

www.posting.dk

Vejledning nr. 56 af 18. marts 1994 om udstedelse af erklæringer

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=66630>

Bilag 7: Hvem kan sende autorisationsansøgning i elektronisk form til Kvikskranken

Du kan sende din autorisationsansøgning og alle dine dokumenter i elektronisk form til Kvikskranken⁹, hvis dit erhverv er opført i dette bilag og hvis din sag behandles efter EU regler (se kapitel 2 og 4 i guiden):

1. [Advokat](#)
2. [Brøndborer](#)
3. [Byggesagkyndig](#)
4. [Dispachør](#)
5. [Dyrlæge](#)
6. [Ejendomsmægler](#)
7. [Elinstallatør](#)
8. [Energikonsulent](#)
9. [Eftersyn af kedel- og varmeanlæg](#)
10. [Erhvervsdykker](#)
11. [Erhverv hvor Søfartsstyrelsen kræver sikkerhedskursus af 3 dages varighed \(enkelte af disse er formentlig omfattet servicedirektivet\).](#)
12. [Erhvervsmæssig anvendelse af bekæmpelsesmidler](#)
13. [Festfyrværker](#)
14. [Gas, vand- og sanitetsmester](#)
15. [Hesteinseminør](#)
16. [Inseminører generelt](#)
17. [Kedelpasser](#)
18. [Kloakmester](#)
19. [Kvæginseminør](#)
20. [Kørelærer](#)
21. [Landinspektør](#)
22. [Lods](#)
23. [Pelsdyrinseminør](#)

⁹ **Kvikskranken** : <http://www.virk.dk/English/businessindenmark/professions>

24. [Registreret revisor](#)
25. [Rottebekæmpelse](#)
26. [Skorstensfejer](#)
27. [Statiker](#)
28. [Statsautoriseret revisor](#)
29. [Støjmålinger](#)
30. [Translatør og tolk](#)
31. [Veterinær tekniker](#)